

INBOEDEL OP DE OPENBARE WEG

door mr. J.D. van Vlastuin

Op 23 april 2009 moest H.J. Dubbink, toegevoegd kandidaat gerechtsdeurwaarder te Almelo, zich verantwoorden tegenover de economische politierechter wegens overtreding van artikel 10.2 van de Wet Milieubeheer. Hem werd ten laste gelegd dat hij alleen of in vereniging met anderen op 6 juni 2007 al dan niet opzettelijk zich van afvalstoffen (te weten een televisie en/of stoelen en/of één of meer tafels en/of één of meer kasten, althans huisraad) heeft ontdaan door deze buiten een inrichting te storten. Handhaving van milieuwetgeving heeft bij het Openbaar Ministerie hoge prioriteit. Het aan de deurwaarder ten laste gelegde feit kent zowel een variant zonder opzet als een variant waarbij de verdachte opzettelijk de betreffende bepalingen heeft overtreden. Indien sprake is van opzet, is geen sprake van een overtreding maar van een misdrijf. Omdat de deurwaarder tijdens de ontruiming heeft aangegeven dat hij wist dat hij door het plaatsen van de inboedel tijdens de gedwongen ontruiming in strijd handelde met de wettelijke bepalingen, stond vast dat hij deze handelingen opzettelijk had gedaan.

Tijdens de zitting voerde de deurwaarder aan dat hij daarmee handelde ter uitvoering van een wettelijk voorschrift. Hij heeft immers ingevolge van artikel 11 van de Gerechtsdeurwaarderswet een verplichting om desgevraagd mee te werken aan de ten uitvoerlegging van een civielrechtelijke veroordeling. Een deurwaarder mag dat vrijwel nooit weigeren. Het uitvoeren van een gedwongen ontruiming brengt met zich mee dat alle zich in en op de betreffende onroerende zaak bevindende zaken daaruit en daarvan gebracht moeten worden. Omdat noch de deurwaarder, noch de opdrachtgever eigenaar is van de inboedel die van

de onroerende zaak verwijderd moet worden, heeft de deurwaarder niet het recht om deze zaken vervolgens aan te bieden aan de gemeentelijke vuilstort. Evenmin mag hij ze weggeven of verkopen of zichzelf toe-eigenen. Daardoor resteert voor een ontruimende deurwaarder alleen de mogelijkheid om de betreffende inboedel dan maar op de openbare weg te plaatsen. Veelal is dit in strijd met de Algemene Plaatselijke Verordening. Daarover heeft de Hoge Raad op 30 januari 1928 (NJ 1928, blz. 215) in een tegen een deurwaarder ingestelde strafzaak uitgemaakt dat de deurwaarder die aldus handelt ter uitvoering van een wettelijk voorschrift, zich kan beroepen op een zogenaamde rechtvaardigingsgrond. In die zaak leidde dat tot ontslag van alle rechtsvervolgning.

In deze zaak heeft het Openbaar Ministerie geen beroep gedaan op de APV maar op de Wet Milieubeheer. De Officier van Justitie benadrukte in de onderhavige zaak dat op grond van jurisprudentie over de Wet Milieubeheer alle zaken waarvan iemand zich wil ontdoen, als afvalstoffen worden aangemerkt. Dat de deurwaarder handelde ter uitvoering van een wettelijk voorschrift, maakte op de officier weinig indruk. Ook een politiefunctaris mag niet grenzeloos wettelijke bepalingen, zoals snelheidslimieten, negeren als hij handelt in de uitvoering van zijn wettelijke taak. Volgens de Officier van Justitie had de deurwaarder het afval zelf maar moeten afvoeren en had hij moeten overwegen om ten aanzien van de meer waardevolle zaken zelf als zaakwaarnemer te gaan optreden.

De politierechter daarentegen was van mening dat de deurwaarder niet de bevoegdheid had om de inboedel onder zich te nemen of om deze ter vernietiging aan te bieden. Ook was hij van mening dat in dit geval geen

sprake was van een inboedel die de deurwaarder noopte tot het treffen van extra voorzorgsmaatregelen. Door het plaatsen van deze reguliere inboedel is de deurwaarder gebleven binnen de grenzen die hij daarbij redelijkerwijs in acht moet nemen.

De overtreding van de APV leidde in 1928 tot ontslag van rechtsvervolgning. De Hoge Raad achtte toen het strafbare feit wel bewezen, maar was van mening dat de deurwaarder daarvoor wegens zijn wettelijke positie niet strafbaar was.

De politierechter kwam in deze zaak tot een ander oordeel. Omdat de deurwaarder die in het kader van zijn wettelijke taak de ontruiming op de openbare weg plaatste volgens de economische politierechter niet de intentie had om zich van die zaken te ontdoen, was geen sprake van overtreding van artikel 10.2 Wet Milieubeheer. Hij achtte het ten laste gelegde daarom niet bewezen en sprak de deurwaarder vrij!

Ondanks mijn uitdrukkelijk verzoek om in deze bijzondere en principiële zaak een schriftelijke uitspraak te geven, heeft de politierechter dat niet gedaan. Overigens komt het ook zelden voor dat de politierechters een schriftelijke uitspraak verstrekken. Alleen indien een van partijen hoger beroep instelt, wordt alsnog een verkort vonnis op schrift gesteld.

Omdat de uitslag van deze strafzaak ook niet op andere wijze wordt gepubliceerd, heb ik in overleg met de betreffende deurwaarder besloten om deze zaak via publicatie in dit blad onder de aandacht van de beroepsgroep te brengen. Ter zake van overtreding van de APV kunt u nog steeds een beroep doen op de bekende uitspraak van de Hoge Raad uit 1928. En voor overtreding van artikel 10.2 Wet Mili-

eubeheer kunt u daarnaast een beroep doen op deze uitspraak van de economische politierechter van de rechtbank Almelo d.d. 23 april 2009.